

PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO
W roku szkolnym 2025/26

**ZESPÓŁ SZKÓŁ
MECHANICZNYCH
IM. KOMISJI EDUKACJI NARODOWEJ
W POZNANIU**

**Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego w Zespole Szkół Mechanicznych im. Komisji Edukacji Narodowej
w Poznaniu**

Rok szkolny 2025/2026

PODSTAWA PRAWNA

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, poz. 59 o Rozporządzenie MEN z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania.

PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO
W roku szkolnym 2025/26

Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 20 maja 2024 w sprawie ramowych planów nauczania dla szkół publicznych.

- Rozporządzenie MEiN z dnia 14 września 2023. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli.
- Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

ZAŁOŻENIA OGÓLNE

Celem doradztwa zawodowego realizowanego w Zespole Szkół Mechanicznych im. KEN w Poznaniu jest przygotowanie i wspieranie uczniów Liceum Ogólnokształcącego, Technikum Mechanicznego i Szkoły Branżowej w procesie podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji edukacyjnych i zawodowych. Obejmuje pomoc w samopoznaniu, zrozumieniu rynku pracy oraz rozwijaniu umiejętności planowania kariery zawodowej. Doradztwo zawodowe w ZSM im. KEN ma również na celu wyposażenie uczniów w wiedzę, umiejętności (tj. uczenie się przez całe życie, umiejętności cyfrowe AI, krytyczne i analityczne myślenie), kompetencje i postawy niezbędne do radzenia sobie z wyzwaniami współczesnego rynku pracy i planowania własnej ścieżki edukacyjnej i zawodowej.

Doradztwo zawodowe realizowane w ZSM im. KEN w Poznaniu ukierunkowane jest na:

- rozwijanie kompetencji karierowych uczniów, umiejętności zawodowych, przygotowania do rynku pracy
- wspieranie kompetencji doradczych nauczycieli (zespoły przedmiotowe i zespół wychowawców)
- wspieranie kompetencji doradczych rodziców
- wykształcenie samoświadomości uczniów w zakresie własnych zasobów karierowych i przełożenie ich na konkretne cele i plany zawodowe.

PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO
W roku szkolnym 2025/26

Cele ukierunkowane na ucznia:

- rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów i ograniczeń
- rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych
- rozwijanie wiedzy o współczesnym rynku pracy (związanym również z poznaniem i wykorzystywaniem sztucznej inteligencji)
- rozwijanie wiedzy w zakresie dalszych studiów edukacyjnych i wyboru kierunku kształcenia
- kształtowanie umiejętności krytycznej analizy procesów zachodzących na rynku pracy
- rozwijanie umiejętności wyszukiwania oraz selekcji informacji, zasobów i sojuszników sprzyjających planowaniu i realizacji celów edukacyjnych i zawodowych
- kształtowanie umiejętności planowania ścieżek edukacyjnych i zawodowych, także w kontekście edukacji całościowej
- przygotowanie do możliwych ról na rynku pracy pracownika, pracodawcy, współpracownika
- rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie
- rozwijanie kompetencji transferowalnych (przekrojowych), które można wykorzystywać w różnych sytuacjach, kontekstach, zawodach, rolach, stanowiskach, branżach- nie zawód a kompetencje.
- rozwijanie umiejętności uczenia się przez całe życie (Lifelong learning)
- kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej
- redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.

Cele ukierunkowane na nauczycieli:

PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO
W roku szkolnym 2025/26

- budowanie zaangażowania w zakresie realizowania procesów wspierania decyzji edukacyjnych i zawodowych ucznia
- aktualizacja wiedzy na temat systemu edukacji i systemu kształcenia w zawodach
- rozwijanie kompetencji doradczych nauczycieli
- wskazanie na źródła informacji dotyczące informacji na temat ofert edukacyjnych i doradczych na terenie Miasta Poznań
- organizacja praktyk w zakładach pracy, celem poznania realiów pracy, zadań, możliwości wyboru dalszej drogi kształcenia
- przedstawianie trendów dotyczących zawodów przyszłości i technologii AI zmieniającej rynek pracy.

Cele ukierunkowane na rodziców:

- aktualizacja wiedzy na temat systemu edukacji i systemu kształcenia w zawodach
- aktualizacja wiedzy na temat ofert poznańskich szkół wyższych, pomaturalnych i policealnych
- aktualizacja wiedzy na temat procedur rekrutacyjnych do szkół policealnych i szkół wyższych
- udzielanie pomocy w procesie rozpoznawania predyspozycji zawodowych ucznia
- rozwijanie kompetencji doradczych rodzica, wskazanie obszarów wsparcia doradczego
- wzmacnianie pro aktywnej postawy rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych przez ich dziecko
- wskazanie rodzicom aktualnych i rzetelnych merytorycznie źródeł informacji
- organizacja spotkań dla rodziców ze specjalistami rynku pracy

Formy pracy

PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO
W roku szkolnym 2025/26

- lekcje z wychowawcą
- zajęcia z doradztwa zawodowego.
- doradztwo indywidualne (realizowane w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej i innowacji z doradztwa zawodowego na rok szkolny 2025/2026)
- doradztwo indywidualne (realizowane w ramach pracy doradcy zawodowego)
- warsztaty doradcze realizowane we współpracy z sojusznikami (CDZdM, uczelnie wyższe, pracodawcy)
- spotkania z ekspertami
- wykłady zawodoznawcze (współpraca z uczelniami)
- współpraca z pracodawcami
- spotkania z rodzicami
- rada szkoleniowa (wsparcie doradcze dla nauczycieli)
- Piknik Zawodowy (cykliczne działanie mające na celu poznanie realiów pracy w wybranym przez siebie zawodzie z udziałem pracodawców współpracujących ze szkołą)
- Arena Zawodowców, Targi Edukacyjne, Drzwi Otwarte, projekty samorządu szkolnego i wolontariatu
- spotkania z przedstawicielami instytucji zewnętrznych wspierającymi wybory edukacyjne uczniów (np. Centrum Doradztwa Zawodowego dla Młodzieży w Poznaniu, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Ochotniczy Hufiec Pracy, Młodzieżowe Centrum Kariery, Powiatowy Urząd Pracy, Cech Rzemiosł Różnych w Poznaniu, Państwowa Inspekcja Pracy, Europejska Sieć Służb Zatrudnienia (EURES)).

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO

Klasa I: Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy („portfolio”)
- określa obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego
- określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych
- rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej
- analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej
- określa własny system wartości, w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową.

Cele ogólne:

- Rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów ograniczeń predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień
- Rozwijanie wiedzy o rynku pracy
- Poznanie siebie, swoich mocnych i słabych stron – bilans kompetencji

Klasa II: Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- analizuje informacje o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach ich uzyskiwania w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych

PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO
W roku szkolnym 2025/26

- analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych
- porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą oraz analizuje podstawy prawa pracy, w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika
- konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy
- określa znaczenie i wskazuje możliwości realizacji różnych form aktywizacji zawodowej; sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców
- przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej
- charakteryzuje przebieg procesu zakładania własnej działalności gospodarczej oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej
- charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

Cele ogólne:

- Doskonalenie umiejętności analizowania swoich możliwości i ograniczeń.
- Doskonalenie umiejętność analizy interpretacji informacji o regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy.
- Doskonalenie zdobywania wiedzy na temat zawodów i kwalifikacji na dane stanowiska pracy.
- Doskonalenie umiejętności i wiedzy potrzebnej podczas zakładania działalności gospodarczej.

Klasa III: Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO
W roku szkolnym 2025/26

- korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia formalnego, pozaformalnego i nieformalnego
- określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym
- analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji
- wskazuje możliwości kontynuowania nauki.

Cele ogólne:

- Doskonalenie umiejętności wyszukiwania źródeł informacji dotyczących różnych form kształcenia
- Uzyskanie samoświadomości, że proces edukacyjny trwa całe życie
- Doskonalenie umiejętności wyszukiwania i pozyskiwania wiedzy z platform krajowych i zagranicznych w zakresie kwalifikacji potrzebnych na rynku pracy.

Klasa IV: Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej
- sporządza indywidualny plan działania – planuje różne warianty ścieżek edukacyjno-zawodowych na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji
- dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i określonymi celami zawodowymi.

PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO
W roku szkolnym 2025/26

Cele ogólne:

- Przygotowanie do możliwych ról na rynku pracy – pracownika, pracodawcy, współpracownika
- Rozwijanie umiejętności analizy czynników ekonomicznych, politycznych i społecznych na temat rynku edukacji i rynku pracy.
- Kształtowanie umiejętności analizy własnych zasobów i umiejętność zweryfikowania ich w kontekście celów zawodowych.

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA TECHNIKUM MECHANICZNEGO

Treści programowe z doradztwa zawodowego w technikum obejmują m.in. poznawanie siebie (zainteresowania, predyspozycje, mocne strony), analizę rynku pracy i systemu edukacji, kształtowanie umiejętności uczenia się przez całe życie oraz planowanie rozwoju edukacyjno-zawodowego. Uczniowie uczą się również skutecznie poszukiwać pracy, przygotowywać się do rozmów kwalifikacyjnych oraz rozwijają przedsiębiorczość.

Szczegółowe treści programowe:

- **Poznanie siebie:**

Uczniowie identyfikują swoje zainteresowania, mocne strony, predyspozycje i wartości, a także analizują swoje talenty i potencjał.

- **Świat zawodów i rynek pracy:**

Uczniowie zapoznają się z różnorodnością zawodów, wymaganiami rynku pracy, trendami w rozwoju zawodowym oraz konsekwencjami wyborów edukacyjno-zawodowych.

PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO
W roku szkolnym 2025/26

- **Rynek edukacyjny:**

Uczniowie analizują możliwości kształcenia, w tym system szkolnictwa branżowego, wyższego, a także kursy i szkolenia.

- **Uczenie się przez całe życie:**

Uczniowie rozwijają umiejętności uczenia się, samokształcenia, samoregulacji oraz planowania rozwoju zawodowego.

- **Planowanie rozwoju i podejmowanie decyzji:**

Uczniowie uczą się analizować informacje, oceniać opcje, podejmować decyzje edukacyjno-zawodowe i opracowywać indywidualny plan działania.

- **Skuteczne poszukiwanie pracy:**

Uczniowie uczą się analizować oferty pracy, przygotowywać dokumenty aplikacyjne (CV, list motywacyjny), a także trenują rozmowy kwalifikacyjne.

- **Przedsiębiorczość:**

Uczniowie rozwijają postawy przedsiębiorcze, kreatywność, innowacyjność i umiejętność radzenia sobie w zmieniającym się otoczeniu zawodowym.

Formy realizacji:

Zajęcia z doradztwa zawodowego w technikum realizowane będą w różnych formach, w tym:

- **Zajęcia warsztatowe:** Ćwiczenia, gry i symulacje, które pomagają uczniom w rozwijaniu umiejętności i poznawaniu siebie.
- **Spotkania z doradcą zawodowym:** Indywidualne konsultacje i wsparcie w procesie planowania kariery.
- **Spotkania z przedstawicielami zawodów:** Poznawanie różnych ścieżek kariery i specyfiki pracy w różnych branżach.
- **Wizyta w miejscach pracy:** Obserwacja środowiska pracy i poznawanie realiów zawodowych.

PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO
W roku szkolnym 2025/26

- **Praktyki zawodowe:** Odbywanie z zgodnie z harmonogramem ustalonym przez kierownika praktyk zawodowych
- **Udział w targach edukacyjnych i zawodowych:** Poszerzanie wiedzy o możliwościach kształcenia i zatrudnienia.
- **Tworzenie Indywidualnego Kariery (IPK):** Planowanie rozwoju edukacyjno-zawodowego z uwzględnieniem celów i zadań do realizacji oraz alternatyw ścieżek kariery zawodowej.

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA SZKOŁY BRANŻOWEJ I STOPNIA

Treści programowe -program doradztwa zawodowego w Szkole Branżowej I stopnia ma na celu wsparcie uczniów w świadomym i samodzielnym planowaniu kariery, a także w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych.

Szczegółowe treści programowe są opracowywane na każdy rok szkolny i uwzględniają wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego. Zajęcia te mają za zadanie pomóc uczniom w poznawaniu siebie, zrozumieniu rynku pracy i systemu edukacji. Szczegółowy zakres tematyczny będzie obejmować:

- **Poznawanie siebie:**
rozwijanie samoświadomości, identyfikowanie mocnych stron i zainteresowań, analizowanie predyspozycji zawodowych.
- **Rynek pracy:**
poznawanie zawodów, wymagań rynku pracy, trendów, kształcenie umiejętności poszukiwania informacji o zawodach i miejscach pracy.
- **System edukacji:**

PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO
W roku szkolnym 2025/26

poznawanie różnych ścieżek kształcenia, w tym możliwości dalszej nauki w szkołach branżowych II stopnia, liceach i technikach.

- **Umiejętności planowania kariery:**

rozwijanie umiejętności planowania kariery, podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych, radzenia sobie w sytuacjach trudnych związanych z wyborem zawodu i wejściem na rynek pracy.

- **Trening umiejętności społecznych:**

rozwijanie komunikacji, asertywności, pracy w grupie, umiejętności radzenia sobie ze stresem.

Ważnym elementem doradztwa zawodowego jest również współpraca z rodzicami, którzy będą efektywnie wspierani w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez swoje dzieci.

FORMY REALIZACJI TREŚCI

➤ ***Obowiązkowe zajęcia z doradcą zawodowym:***

Tematyka zajęć w klasie 2 LO/TM

- Kim jestem? (cz.1, cz.2) Typologia osobowości a preferowane środowisko pracy. Wartości fundamentem każdego działania.
- Mój styl podejmowania decyzji
- Samoocena umiejętności.

Tematyka zajęć w klasie 3LO/TM

PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO
W roku szkolnym 2025/26

- Mój zawód moja pasja.
- Moja mapa zawodów
- Uczę się, aby w przyszłości być elastycznym- umiejętność uczenia się przez całe życie
- Informacja o ścieżkach kształcenia (studia, szkoły policealne, kwalifikacyjne kursy zawodowe)

Tematyka zajęć w klasie 4LO/5TM

- Bądź menadżerem planowania swojej drogi edukacyjno-zawodowej.
- Bez planu to nie działa – tworzenie Indywidualnego Planu Kariery (IPK). Plan A, B, C- opcje/alternatywy.
- Etapy podejmowania decyzji, techniki pomocne przy podejmowaniu decyzji.

Tematyka zajęć w klasie 4LO/5TM

- *Rynek pracy aglomeracji Poznań na podstawie analiz Raportu Obserwatorium Rynku Pracy- czego oczekują pracodawcy od absolwentów*
- *Kompetencje według przedsiębiorców obecnie deficytowe i pożądane w przyszłości*
- *Kompetencje społeczne i zawodowe oraz kompetencje 4K- czyli jak osiągnąć sukces zawodowy*
- *Kotwice mojej kariery zawodowej na podstawie ośmiu kotwic kariery Edgara Scheina*
- *AI a zawody przyszłości- sztuczna inteligencja jak się jej uczyć i jak budować z nią swoją przyszłość zawodową.*

PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO
W roku szkolnym 2025/26

Tematyka zajęć w Szkole Branżowej w klasie 2 i 3

- *Analiza rynku pracy, wymagania na rynku pracy, trendy i prognozy*
 - *Zdolności, predyspozycje zawodowe, wartości związane z pracą zawodową*
 - *Zapotrzebowanie na konkretne kwalifikacje*
 - *Przygotowanie się do wejścia na rynek pracy, rozwój kompetencji kluczowych*
 - *Wiedza o kursach i szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe*
 - *Możliwości założenia własnej firmy jednoosobowej*
 - *Treningi umiejętności społecznych*
-
- ***Lekcje wychowawcze (klasy IV LO, klasy V TM) „Procedury maturalne” zasady obowiązujące na egzaminie dojrzałości.***
 - ***Zajęcia z nauczycielem wychowawcą Klasy II jakie wartości są dla mnie ważne? (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>)***
 - ***Udział w Poznańskim Salonie Maturzystów***
 - ***Współpraca ze Stowarzyszeniami Studenckimi wydziałowymi i Akademickim Centrum Karier***
 - ***Udział w targach edukacyjnych.***
 - ***Indywidualne doradztwo zawodowe.***

PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO
W roku szkolnym 2025/26

Literatura dla ucznia

- Cottrell S., Podręcznik umiejętności studiowania, Zys i S-ka Wydawnictwo, Poznań 2007
- Covey S., 7 nawyków skutecznego nastolatka, Rebis, Poznań 2011
- Górczyński M., Obidniak D., Pfeiffer A., Suliga M., Informator o zawodach szkolnictwa zawodowego, KOWEŻiU, Warszawa 2017
- Zawadka M., Chcę być kimś. Cz. 1,2,3, Wydawnictwo Mind&dream 2016

Literatura dla wychowawcy, nauczyciela, doradcy

- Bartosz B., Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych; <http://static.scholaris.pl/main-file/105/017/>
- rozpoznawanie_predyspozycji_66991.pdf
- Chirkowska-Smolak T., Hauziński A., Łaciak M., Drogi kariery. Jak wspomagać rozwój zawodowy dzieci i młodzieży, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2011
- Dołęga-Herzog H., Rosalska M., Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu, KOWEŻiU, Warszawa 2014; <http://euroguidance.pl/ksiazki/>
- Dziurkowska A. i in., Przykładowy program doradztwa zawodowego dla klas VII-VIII szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017 (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>)
- Gardner H., Inteligencje wielorakie, MT Biznes, Warszawa 2009
- Gladwell M., Poza schematem. Sekrety ludzi sukcesu, Wydawnictwo ZNAK, Kraków 2008

PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO
W roku szkolnym 2025/26

- Greiner I., Kania I., Kudanowska E., Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Materiały metodyczno-dydaktyczne do planowania kariery zawodowej uczniów, KOWEziU, Warszawa 2006
- Górczyński M., Obidniak D., Pfeiffer A., Suliga M., Informator o zawodach szkolnictwa zawodowego, KOWEziU, Warszawa 2017
- Gut R., Piegowska M., Wójcik B., Zarządzanie sobą. Książka o działaniu, myśleniu i odczuwaniu, Difin, Warszawa 2008
- Rosalska M., Warsztat diagnostyczny doradcy zawodowego, KOWEziU, Warszawa 2012
- Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Metody pracy z grupą w poradnictwie zawodowym, KOWEziU, Warszawa 2004
- Santorski J., Konel M., Le Guern B., Prymusom dziękujemy. Nowe spojrzenie na życie i karierę, Jacek Santorski & Co Agencja Wydawnicza, Warszawa 2007

**REALIZACJA POWYŻEJ WSKAZANYCH TREŚCI JEST WKOMPONOWANA W REALIZOWANY NA TYM ETAPIE EDUKACYJNYM
PROGRAM KSZTAŁCENIA Z DORADZTWA ZAWODOWEGO (załącznik nr 1)**

LP	Tematyka działań	Liczba oddziałów, których dotyczą zadania	Metody i formy realizacji	Termin	Osoba odpowiedzialna/prowadząca
1.	Spotkanie zespołu ds. realizacji doradztwa zawodowego, analiza założeń programu doradztwa zawodowego na rok szkolny 2025/26		dyskusja, analiza potrzeb	sierpień, wrzesień	doradca zawodowy/koordynator

PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO
W roku szkolnym 2025/26

2.	Diagnoza potrzeb doradczych uczniów	klasy IV LO klasy V TM klasy 3 BS	dyskusja grupowa	wrzesień	doradca zawodowy/koordynator/wychowawcy klas
3	Ewaluacja ex-ante tj. ocena planowanego programu doradztwa zawodowego przed jego wdrożeniem, która ma na celu sprawdzenie czy program jest odpowiedni do potrzeb, czy cele są realistyczne oraz spójne z planowanymi działaniami. Analiza pod kątem kontekstu społecznego, gospodarczego i prawnego, po identyfikacji potencjalnych trudności oraz diagnozie potrzeb uczniów szkoły.	-----	omówienie uzyskanych informacji z wychowawcami, pedagogiem, pedagogiem specjalnym, psychologiem	wrzesień, październik	doradca zawodowy, wychowawcy, pedagog, pedagog specjalny, psycholog
4.	Diagnoza planów i aspiracji edukacyjnych i zawodowych	klasy IV LO klasy V TM klasy 3 BS	dyskusja grupowa	wrzesień	doradca zawodowy wychowawcy zespół PP
5.	Analiza danych uzyskanych z diagnozy.		omówienie uzyskanych informacji, spotkanie z wychowawcami klas, zespołem pedagogiczno-psychologicznym	październik	doradca zawodowy/koordynator

PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO
W roku szkolnym 2025/26

6.	Kontynuacja przygotowywania propozycji szkoleń z zakresu doradztwa zawodowego dla kadry pedagogicznej	-----	wysłanie informacji, propozycji, linków do nauczycieli pocztą służbową	rok szkolny 2025/2026	doradca zawodowy, vice- dyrektor Agata Przybylak.
7.	Realizacja zajęć z zakresu doradztwa zawodowego wg wyznaczonego planu przez dyrekcję szkoły	-----	zajęcia obowiązkowe	wrzesień – czerwiec	doradca zawodowy
8.	Poznański Salon Maturzystów	klasy IV LO klasy V TM	udział w wydarzeniu	wrzesień	doradca zawodowy /wychowawcy klas/ pedagog/bibliotekarz
9.	Spotkanie informacyjno-doradcze dla rodziców- matura -jak wykorzystać szanse i i uniknąć pułapek.	rodzice uczniów klas IV LO, klas V TM	spotkanie informacyjno-doradcze	wrzesień 2025	doradca zawodowy/wychowawcy klas/ vice- dyrektor Lidia Torzewska- Kulas
10.	Koordinacja działań związanych z egzaminem maturalnym i rekrutacją na uczelnie wyższe.	klasy IV LO klasy V TM	lekcje wychowawcze, przedmioty rozszerzone, konsultacje indywidualne.	wrzesień-kwiecień	doradca zawodowy / wychowawcy klas / pedagog/ vice- dyrektor Lidia Torzewska- Kulas
11.	Organizacja Samorządu Szkolnego.	klasy I, II, III, IV	działalność społeczna	wrzesień – czerwiec	opiekun samorządu szkolnego.
12.	Organizacja Wolontariatu szkolnego	klasy I, II, III, IV	akcje Caritas, Drużyna Szpiku	cały rok szkolny	Opiekun wolontariatu, nauczyciele współpracujący
16.	Współpraca z Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza	klasy IV LO klasy 5 TM klasy 3 BS	Warsztaty z rynku pracy, trendów i zmian na rynku pracy, kompetencji zawodowych niezbędnych na rynku pracy	rok szkolny 2025/2026	Doradca zawodowy

PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO
W roku szkolnym 2025/26

17.	Współpraca z Politechniką Poznańską	Klasy TM	Warsztaty, laboratoria	rok szkolny 2025/2026	Nauczyciele przedmiotów zawodowych
18.	Współpraca z uczelniami wyższymi	Klasy LO i TM		rok szkolny 2025/2026	Wg harmonogramu zespołów przedmiotowych
19.	Współpraca z Centrum Doradztwa Zawodowego w Poznaniu i Obserwatorium Rynku Pracy Aglomeracji Poznań	klasy IV LO klasy 5 TM klasy 3 BS	Spotkania informacyjne- co dalej po szkole? Informacja o wyższych uczelniach i aplikowaniu na nie oraz informacja o aktualnym rynku pracy. Zakładanie działalności gospodarczej.	rok szkolny 2025/2026	Doradca zawodowy
20.	Wizyty studyjne uczniów u pracodawców	TM BS	Poznanie realiów pracy w danym zawodzie lub branży.	Zgodnie z ustalonym harmonogramem	Kierownik kształcenia praktycznego
21.	Poligon klas mundurowych	LO klasy mundurowe	Praktyczne przygotowanie uczniów do ewentualnej służby w wojsku lub w policji- zdobywanie wiedzy i umiejętności.		Jacek Daleki Artur Błaszak
22.	Poligon pedagogiczno-psychologiczny połączony z realizacją warsztatów kompetencyjnych.	LO klasy pedagogiczno-psychologiczne	Przygotowanie uczniów do studiów i pracy w dziedzinach związanych z pedagogiką i psychologią- zdobywanie wiedzy i umiejętności.	październik 2025	Zespół PP Vice- dyrektor Paulina Michalak - Piotrowska

PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO
W roku szkolnym 2025/26

23.	Targi Edukacyjne	klasy IV LO, klasy V TM uczniowie szkoły	zapoznanie się ofertą szkół wyższych prezentacja szkoły- LO, TM, BS	marzec 2026	Dyrekcja doradca zawodowy nauczyciele
24.	Realizacja praktyk zawodowych	Klasy TM Klasy BS	We współpracy z pracodawcami przygotowanie merytoryczne uczniów do efektywnego udziału w praktykach zawodowych przy współudziale wychowawców klas we współpracy z nauczycielami przedmiotów zawodowych.	Harmonogram realizacji praktyk zawodowych	Kierownik kształcenia praktycznego Wychowawcy klas Nauczyciele przedmiotów zawodowych
24.	Ewaluacja Formatywna jako proces oceny i doskonalenia działań doradczych w trakcie ich trwania, w celu podniesienia jakości i skuteczności wsparcia udzielanego uczniom. Pozwoli również na wprowadzenie modyfikacji, aby lepiej odpowiadały na potrzeby uczniów.	Klasy LO Klasy TM Klasy BS	sondaż, dyskusja grupowa	maj/czerwiec	Doradca zawodowy Wychowawcy Nauczyciele Zespół PP
25.	Spotkanie zespołu ds. realizacji doradztwa zawodowego, analiza założeń programu doradztwa zawodowego	—	Dyskusja Wnioski rekomendacje	koniec roku szkolnego	doradca zawodowy/zespół PP

PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO
W roku szkolnym 2025/26

W roku szkolnym 2025/2026 zadania z doradztwa zawodowego będą realizowane :

- zajęcia w ramach lekcji wychowawczych i zagadnienia na lekcjach przedmiotowych (zespoły przedmiotowe, zespół wychowawców)
- na wszystkich przedmiotach nauczanych w liceum, technikum i Szkole Branżowej, będzie to spójne z celami i treściami realizowanymi w odniesieniu do podstawy programowej.

Ponadto w ramach preorientacji zawodowej

- Zrealizowana zostanie innowacja organizacyjno- metodyczna w zakresie wsparcia doradztwa zawodowego przygotowaną przez doradcę zawodowego Beatę Marciniak pt. **„Pasaż Doradztwa Zawodowego łączący ZSM im. KEN z Bursą Szkolną nr. 2” na rok szkolny 2025/2026.**
- Zakwalifikowanie się doradcy zawodowego Beaty Marciniak i nauczyciela języka angielskiego Joanny Milewskiej do projektu ogólnopolskiego **„Generujemy pomysły dla edukacji”**, którego celem jest opracowanie modelu innowacji z obszaru edukacji włączającej, ukierunkowanej na wsparcie uczniów i uczennic doświadczających trudności edukacyjnych. Czas realizacji 1.09.2025- 31.01.2026r.
- Współpraca z Centrum Doradztwa Zawodowego dla Młodzieży w Poznaniu
- Współpraca z Obserwatorium Rynku Pracy Aglomeracji Poznań
- Współpraca z Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego w Kaliszu
- Współpraca z Politechnika Poznańską wykłady i warsztaty zaproponowane w danym roku szkolnym przez uczelnię.
- Całoroczna współpraca z fundacją Anny Wierskiej “Dar Szpiku”
- Całoroczna współpraca z CRITAS Archidiecezji Poznańskiej

PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO
W roku szkolnym 2025/26

- Całoroczna współpraca z Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza
- Całoroczna współpraca z Uniwersytetem Ekonomicznym
- Całoroczna współpraca z Uniwersytetem Przyrodniczym
- Współpraca z NBP- oddział w Poznaniu- cały rok szkolny
- Współpraca z Sądem Apelacyjnym W Poznaniu.
- Współpraca z KIRP w Poznaniu
- Współpraca z Akademią Wychowania Fizycznego
- Współpraca z Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną
- Całoroczna współpraca z pracodawcami aglomeracji poznańskiej realizującymi praktyki zawodowe dla uczniów TM i BS
- Całoroczna współpraca z Centrum Kształcenia Praktycznego

W roku szkolnym 2025/2026 zadania w zakresie doradztwa zawodowego realizowane będą poprzez:

- we wszystkich klasach na zajęciach z wychowawcą - wychowawcy klas włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego; realizują tematy związane z doradztwem zawodowym; wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej. Ponadto współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci, a także podejmują działania z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie doradztwa zawodowego.
- podczas lekcji z doradztwa zawodowego – zgodnie z ramowymi planami nauczania, które są prowadzone przez doradcę zawodowego w oparciu o przewidziane treściami programowe.
- podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego – nauczyciele przedmiotów ogólnych i zawodowych eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami

PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO
W roku szkolnym 2025/26

programowymi doradztwa zawodowego. Również współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji doradztwa zawodowego dla uczniów. Przygotowują ich do udziału w konkursach, olimpiadach a także prowadzą koła zainteresowań i zajęcia dodatkowe. Również współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Wzmocnienie doradztwa zawodowego zgodnie z podstawowymi kierunkami realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026 (pkt.6) będzie obejmować:

- Szkolenia, konferencje, spotkania doradców zawodowych i podnoszenie kompetencji doradców zawodowych, tak aby efektywniej realizować swoje zadania.
- Dostępność zasobów poprzez zapewnienie dostępu do nowoczesnych narzędzi i materiałów edukacyjnych.
- Dostępność doradcy zawodowego, możliwość konsultacji oraz realizacja innowacji z zakresu doradztwa zawodowego.
- Współpracę ze specjalistami i angażowanie psychologów, pedagogów, pracodawców, nauczycieli zawodu w proces doradztwa zawodowego.
- Systematyczne podnoszenie świadomości i wiedzy uczniów na temat zmieniającego się rynku pracy i umiejętności oraz kompetencji niezbędnych do funkcjonowania na nim.
- Współpracę ze specjalistami i angażowanie psychologów, pedagogów i trenerów w proces doradztwa zawodowego
- Systematyczne kształtowanie i rozwijanie umiejętności uczniów w planowaniu własnej kariery edukacyjnej i zawodowej.
- Dostarczanie uczniom informacji i narzędzi niezbędnych do ich świadomych wyborów opartych na wiedzy.
- Promocję doradztwa zawodowego poprzez zwiększanie świadomości uczniów, rodziców i nauczycieli na temat roli doradztwa zawodowego w procesie kształcenia i rozwoju (cykliczny Piknik Zawodowy, Arena Zawodowców, Targi Edukacyjne, Drzwi Otwarte, spotkania z absolwentami szkoły w ramach dobrych praktyk, warsztaty z rynku pracy i możliwości zawodowych,

PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO
W roku szkolnym 2025/26

warsztaty z rozwijania kompetencji tj. komunikacja, praca zespołowa, rozwiązywanie problemów, kreatywność, adaptacja do zmian oraz szkolne, miejskie, wojewódzkie i ogólnopolskie konkursy, olimpiady, projekty.

Realizacja doradztwa zawodowego w ZSM im. KEN w roku szkolnym 2025/2026, zgodnie z kierunkami polityki oświatowej, będzie skupiać się na wzmocnieniu jego roli, promowaniu kształcenia zawodowego oraz rozwijaniu umiejętności kluczowych dla rynku pracy. Szkoła będzie integrować doradztwo z innymi obszarami edukacji, takimi jak przedmioty ścisłe i przyrodnicze, edukacja obywatelska i zdrowotna, oraz wykorzystywać nowoczesne technologie.

Kierunki polityki oświatowej a doradztwo zawodowe w ZSM im. KEN:

- **Wzmocnienie roli doradztwa zawodowego:**

Poprzez traktowanie doradztwa zawodowego jako integralnej części edukacji, która będzie wspierać uczniów w rozwoju umiejętności potrzebnych na rynku pracy, takich jak elastyczność, kreatywność, krytyczne myślenie i umiejętność uczenia się przez całe życie (Lifelong learning).

- **Promocja kształcenia zawodowego:**

Poprzez aktywne promowanie kształcenia zawodowego, pokazując jego atrakcyjność i perspektywy. Również poprzez budowanie mostów i współpracy między edukacją a pracodawcami, aby uczniowie mogli zdobywać praktyczne doświadczenie i orientować się w realiach rynku pracy.

- **Rozwijanie umiejętności przyszłości:**

Doradztwo zawodowe uwzględniające zmieniające się potrzeby rynku pracy i rozwój u uczniów umiejętności, które będą kluczowe w przyszłości, takie jak myślenie analityczne, rozwiązywanie problemów, praca w zespole, cyfrowa higiena i kreatywność.

- **Interdyscyplinarne podejście:**

PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO
W roku szkolnym 2025/26

Doradztwo zawodowe powiązane z innymi obszarami edukacji, np. przedmiotami ścisłymi i przyrodniczymi, edukacją obywatelską i zdrowotną, poprzez realizację wspólnych projektów, innowacji i poprzez łączenie wiedzy z różnych dziedzin, które pomogą uczniom zrozumieć związki między nauką a życiem zawodowym.

- **Wykorzystanie nowoczesnych technologii:**

Nauczyciele, wychowawcy, zespół PP i doradcy zawodowi będą próbować wykorzystywać nowoczesne technologie, w tym sztuczną inteligencję, w celu wspierania uczniów w ich rozwoju (umiejętności cyfrowych, które są kluczowe i niezbędne w dzisiejszym świecie zawodowym).

- **Budowanie postaw prozdrowotnych i obywatelskich:**

Poprzez wspieranie rozwoju postaw prozdrowotnych i obywatelskich, ucząc odpowiedzialności za siebie i innych, dbałości o zdrowie psychiczne i fizyczne oraz aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Przykłady działań:

- Organizowanie spotkań z przedstawicielami różnych zawodów, wizyt w firmach i instytucjach.
- Realizacja projektów edukacyjnych, które łączą wiedzę z różnych przedmiotów i pokazują jej praktyczne zastosowanie.
- Prowadzenie warsztatów z zakresu autoprezentacji, poszukiwania pracy i planowania kariery.
- Wykorzystywanie narzędzi diagnostycznych do określania predyspozycji i zainteresowań uczniów.
- Promowanie uczenia się przez całe życie i rozwijania umiejętności adaptacji do zmieniających się warunków na rynku pracy.

Opracowała mgr Beata Marciniak
doradca zawodowy